

Przedmiotowy System Oceniania klas IV – VII z przedmiotu muzyka

Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z muzyki w klasie IV-VII wynikają z podstawy programowej i realizowanego programu nauczania:

Program nauczania muzyki w klasach 4–7 szkoły podstawowej, Urszula Smoczyńska, Katarzyna Jakóbczak-Drażek, Agnieszka Sołtysik

OGÓLNE ZASADY OBOWIĄZUJĄCE NA LEKCJACH MUZYKI: Uczeń jest zobowiązany być obecnym na lekcji i aktywnie w niej uczestniczyć. Uczeń ma obowiązek posiadać potrzebne do lekcji pomoce naukowe, takie jak: podręcznik (jeden na ławkę), zeszyt i ćwiczenia. Uczeń powinien być przygotowany do zajęć i mieć odrobioną pracę domową. W przypadku nieobecności na lekcji uczeń jest zobowiązany do uzupełnienia braków wiedzy oraz zaległości w zeszycie przedmiotowym i ćwiczeniach, zgłosić ten fakt nauczycielowi. Usprawiedliwiona nieobecność ucznia na ostatniej lekcji automatycznie usprawiedliwia jego nieprzygotowanie do zajęć. Wyjątkiem jest udział w kartkówkach i odpowiedziach ustnych (śpiew, gra na instrumencie), które były zapowiedziane w trakcie jego obecności w szkole i obejmują jednostki tematyczne, na których uczeń był obecny. Uczniowie nieobecni na kartkówce mają prawo napisania jej na następnych zajęciach, a w przypadku dłuższej nieobecności usprawiedliwionej, w terminie uzgodnionym przez nauczyciela. Nie ocenia się uczniów na najbliższych zajęciach po ich dłuższej (trwającej co najmniej dwa tygodnie) usprawiedliwionej nieobecności w szkole. Uczeń ma prawo być nieprzygotowany do zajęć dwa razy w semestrze. Nieprzygotowanie winno być zgłaszane na początku lekcji. Nie może jednak ono dotyczyć zapowiedzianej wcześniej kartkówki lub zadania. Każde kolejne nieprzygotowanie w rezultacie oznacza ocenę niedostateczną. Zgłoszone nieprzygotowanie do zajęć nie zwalnia od czynnego udziału w lekcji oraz nie wyklucza oceny za bieżącą pracę lekcyjną. Każdy uczeń ma prawo poprawy oceny, z zastrzeżeniem że poinformuje o tym nauczyciela i umówi się z nim na poprawę w terminie nie przekraczającym dwóch tygodni. Nauczyciel ma prawo dokonać pisemnego sprawdzenia wiadomości w formie kartkówki, obejmującego materiał trzech lekcji, informując wcześniej uczniów o terminie i zakresie materiału objętego kartkówką z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem. W przypadku, gdy kartkówka obejmuje wiadomości z ostatniej lekcji nauczyciel nie ma obowiązku informowania uczniów o zaplanowanej kartkówce. Każdy uczeń powinien otrzymać w ciągu semestru minimum trzy oceny. W uzasadnionych przypadkach (długotrwała usprawiedliwiona nieobecność ucznia) nauczyciel może odstąpić od tego wymogu.

OBSZARY AKTYWNOŚCI UCZNIÓW:

Wiedza:

Znajomość wybranych pojęć, terminów muzycznych oraz zagadnień z zakresu kultury muzycznej w szczególności z zakresu historii muzyki (epoki, kierunki i ich przedstawiciele), polskich tańców narodowych, instrumentoznawstwa, zasad muzyki i notacji nutowej oraz rozumienie ich znaczenia, swobodne posługiwanie się właściwą terminologią, znajomość budowy typowych form muzycznych.

Umiejętności:

Wykorzystanie poznanych pojęć, terminów i zagadnień muzycznych w praktyce, wykorzystywanie ww. w trakcie wykonywania i słuchaniu muzyki, prowadzenia rozmów o muzyce oraz poszukiwaniu informacji o muzyce.

Wykonywanie utworów muzycznych wokalnych oraz instrumentalnych poprawnie pod względem melodycznym i rytmicznym, z ciekawą interpretacją (w tym: śpiew, ćwiczenia rytmiczne, gra na instrumentach – dzwonki, instrumenty perkusyjne), wykonywanie tańców, improwizowanie i komponowanie prostych struktur dźwiękowych i układów taneczno-ruchowych, przedstawianie cech i charakteru słuchanych i wykonywanych utworów słowami lub innymi środkami ekspresji.

Analiza i interpretacja tekstów kultury:

Interpretowanie wykonywanych utworów zgodnie z tekstem, charakterem i funkcją; słuchanie muzyki, rozpoznawanie, rozróżnianie i omawianie jej cech i budowy, przedstawianie własnego stosunek do słuchanego i wykonywanego repertuaru.

Postawa

- stosunek do przedmiotu
- wysiłek wkładany w przezwyciężanie trudności,
- aktywność i zaangażowanie w trakcie zajęć lekcyjnych,
- sumienność w wykonywaniu obowiązków ucznia (przygotowanie do zajęć),
- punktualność, usprawiedliwianie nieobecności

- stosowanie się do poleceń, zdyscyplinowanie w trakcie lekcji,
- poprawne, systematyczne i estetyczne prowadzenie zeszytu przedmiotowego,
- podejmowanie i wykonywanie dodatkowych zadań poszerzających zakres wiedzy i umiejętności,

PRZYGOTOWANIE UCZNIĄ DO ZAJĘĆ:

- podręcznik ,
- zalecane zeszyty przedmiotowe ,
- przybory szkolne (w tym: zatemperowany ołówek, gumka, długopis) .
- znajomość przerobionych na lekcjach tematów.
- dokończenie prac rozpoczętych w trakcie lekcji.
- wykonanie pracy domowej.

Po wcześniejszym uzgodnieniu z nauczycielem podręczniki mogą być przynoszone tak, aby w trakcie lekcji na jednej ławce znajdował się jeden egzemplarz. Nieobecność właściciela podręcznika stanowi jednak dla współużytkownika brak usprawiedliwienia i nie zwalnia go od czynnego udziału w lekcji. Brak własnego podręcznika nie zwalnia od wykonania pracy domowej, do której jest on niezbędny.

OSIĄGNIĘCIA UCZNIĄ:

Stosuje podstawowe pojęcia muzyczne poznane na lekcji.

Wykorzystuje w śpiewie oraz w grze na instrumentach znajomość pojęć i terminów muzycznych określających podstawowe elementy muzyki.

Odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej.

Poprawnie używa nazw podstawowych instrumentów muzycznych, głosów ludzkich (sopran, alt, tenor, bas) i zespołów wykonawczych (np. chór, orkiestra).

Określa charakterystyczne cechy polskich tańców narodowych (poloneza, krakowiaka, mazura, kujawiaka i oberka).

Korzysta z multimedialnych źródeł muzyki i informacji o muzyce.

Śpiewa ze słuchu (powtarza wzór lub powtarza i wykonuje z pamięci) lub z wykorzystaniem nut (w zespole, solo, a capella, z towarzyszeniem instrumentu) piosenki z repertuaru dziecięcego i popularnego, wybrane pieśni patriotyczne, kanony (minimum 10 różnorodnych utworów wokalnych w roku szkolnym).

Gra na instrumentach ze słuchu i z wykorzystaniem nut (solo i w zespole) melodie, schematy rytmiczne, proste utwory i akompaniamenty (uczeń gra na jednym lub kilku instrumentach, do wyboru: flet prosty, dzwonki, instrumentarium perkusyjne Orffa).

Odtwarza ruchem i gestodźwiękami proste rytmy i schematy rytmiczne, wykonuje kroki, figury tańców ludowych oraz podstawowe kroki wybranych tańców towarzyskich.

Tworzy proste struktury rytmiczne, sygnały dźwiękowe, swobodne akompaniamenty, prosty dwugłos.

Tworzy improwizacje ruchowe do muzyki.

Tworzy według ustalonych zasad improwizacje wokalne i instrumentalne (ćwiczenia wykonuje samodzielnie i pod kierunkiem nauczyciela z wykorzystaniem instrumentów). Tworzy wypowiedzi o muzyce za pomocą środków pozamuzycznych - odzwierciedla graficznie cechy muzyki i form muzycznych, rysuje, maluje i układa teksty do muzyki, opisuje słowami cechy i charakter słuchanych utworów.

Świadomie odbiera muzykę – słucha (słuchanie analityczne, ukierunkowane przez nauczyciela na wybrane cechy utworu) wybranych dzieł literatury muzycznej (od średniowiecza do XX w.) oraz dla muzyki jazzowej i rozrywkowej, słucha polskich pieśni patriotycznych oraz utworów ludowych w postaci oryginalnej i stylizowanej.

Rozpoznaje cechy i budowę utworu muzycznego: określa nastrój, tempo, dynamikę, wyróżnia formę muzyczną AB,ABA,ABA¹,rondo,wariacje. Zna postać Fryderyka Chopina i innych sławnych kompozytorów polskich i zagranicznych omawianych na lekcji.

ZASADY I SPOSOBY OCENIANIA UCZNIÓW NA LEKCJACH MUZYKI

1. Ocenie podlegają następujące formy aktywności ucznia:

Wypowiedź ustna,
umiejętność dyskusji.

Ćwiczenia z zakresu realizowanego programu:

- śpiew solo i w grupie,
realizacja ćwiczeń słuchowych, rytmicznych, melodycznych,

gra na instrumentach perkusyjnych i melodycznych, wykonanie akompaniamentu rytmicznego, wykonanie w zespole odpowiedniej partii instrumentalnej, realizacja form muzyczno-ruchowych;

umiejętność analitycznego słuchania muzyki w oparciu o poznane zasady muzyki, wiedzę

z zakresu kultury muzycznej, a także w powiązaniu z innymi działaniami muzycznymi, np. ze śpiewem i grą na instrumentach;

Kartkówka, jako forma odpowiedzi,

Aktywność i zaangażowanie na lekcji,

Zadania domowe,

Uzgodnione wcześniej samodzielne oraz zespołowe prace dodatkowe powiązane z realizowanym programem nauczania - wykonywane w trakcie lekcji lub w warunkach pozalekcyjnych (np. prezentacje, projekty, wykonanie pomocy dydaktycznych, przygotowywanie na lekcję materiałów na określony temat),

Udział w szkolnych zajęciach pozalekcyjnych wymagających dużego zaangażowania muzycznego, Szczególne osiągnięcia na forum klasy i szkoły,

Zeszyt przedmiotowy (kryteria: poprawność treści, systematyczność prowadzenia, czytelność i przejrzystość, staranność i estetyka).

W przypadku braku wrodzonych zdolności muzycznych ucznia, ocenia się jego zaangażowanie i wysiłek wkładany w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć.

2. Uczeń ma prawo do otrzymania bieżącej informacji na temat swoich postępów wraz ze wskazaniem kierunków poprawy.

3. Dokumentowanie oceniania, odbywa się poprzez zapisy w dzienniku elektronicznym.

4. Na początku każdego roku szkolnego uczniowie zostaną zapoznani z zasadami i kryteriami oceniania na lekcjach muzyki.

5. Ocenianie ma charakter cyfrowy w skali 1 – 6. Przy cyfrach dopuszcza się używanie znaków „+”, „-”, z wyjątkiem oceny celującej i niedostatecznej. Inne stosowane w dzienniku symbole wspomagające nauczanie to:

np. nieprzygotowanie - z odpowiedzi, brak zeszytu, podręcznika

	Ocena celująca	Ocena bardzo dobra	Ocena dobra	Ocena dostateczna	Ocena dopuszczająca	Ocena niedostateczna
gra na flecie	– uczeń wykonał bezbłędnie utwór z	uczeń wykonał utwór z programu nauczania w	wykonanie przez ucznia utworu z niewielkimi	utwór wykonany częściowo	utwór wykonany w dużej mierze w	uczeń nie podjął się zagrania żadnego

prostym/d zwnokach chromatyc nym	lub spoza programu nauczania lub utwór wybrany przez nauczyciela. Prawidłowo odczytał zapis nutowy uwzględniając melodię, rytm a także tempo i dynamikę utworu	sposób prawidłowy, zachowując właściwy zapis nutowy i rytm.	błędami np. rytmicznymi, zachowując ogólny charakter utworu	niepoprawnie pod względem melodycznym i rytmicznym.	sposób nieprawidłowy, tj. zachwiana struktura melodyczna i rytmiczna	utworu
Kryteria oceny	-opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności zawarty w programie nauczania; -spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą; -na zajęciach lekcyjnych systematycznie wykazuje się znaczącą nadwyżką wiedzy i umiejętności w stosunku do wymagań programowych; przygotowując się do zajęć korzysta z dodatkowych źródeł; -wykazuje inicjatywę i kreatywność o szczególne zainteresowania muzyką, również poza lekcjami; samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia;	-opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności zawarty w programie nauczania i wykorzystuje w praktyce wszystkie określone w programie wiadomości i umiejętności: zna przewidzianą programem literaturę muzyczną w stopniu bardzo dobrym (tytuły dzieł, nazwiska ich twórców, aparat wykonawczy, kojarzy dzieło z reprezentowaną przez nie epoką muzyczną, a także potrafi odnieść się do wysłuchanych kompozycji subiektywnie); -rozpoznaje aparat wykonawczy w słuchanych utworach, potrafi opisać instrumenty, zna ich wygląd i zastosowanie; - rozpoznaje polski folklor muzyczny, tańce narodowe i pieśni patriotyczne, a także potrafi je scharakteryzować; -potrafi bezbłędnie i z właściwą interpretacją	opanował wiadomości i umiejętności określone w podstawie oraz stosuje je w praktyce (w stopniu dobrym opanował wiedzę z zakresu historii muzyki (potrafi scharakteryzować epoki muzyczne, zna najwybitniejsze postaci z historii muzyki i wymienia przykłady ich dzieł, rozpoznaje formy i style muzyczne, swobodnie operuje terminologią muzyczną); - zna przewidzianą programem literaturę muzyczną w stopniu dobrym (tytuły dzieł, nazwiska ich twórców oraz kojarzy je z epoką muzyczną, w której powstały); -rozpoznaje wygląd oraz brzmienia charakterystycznych instrumentów symfonicznych; -rozpoznaje polski folklor muzyczny, tańce narodowe i	dysponuje przeciętną wiedzą w zakresie materiału przewidzianego w podstawie programowej w jego wiadomościach są luki opanował podstawowe wiadomości z historii muzyki (zna nazwy epok muzycznych, potrafi podać przykładowe dzieła muzyczne z poszczególnych epok oraz nazwiska najwybitniejszych kompozytorów, zna nazwy form muzycznych oraz podstawową terminologię muzyczną); -zna przewidzianą programem literaturę muzyczną w stopniu podstawowym; -rozpoznaje niektóre instrumenty muzyczne	dysponuje elementarną wiedzą i umiejętnościami określonymi w podstawie programowej; -przy pomocy nauczyciela potrafi wykonać podstawowe zadania przewidziane programem nauczania, o najmniejszym stopniu trudności; -potrafi zaśpiewać minimum jedną z poznanych na lekcji piosenek/pieśni; potrafi wyklaskać proste schematy rytmiczne oraz wykonać akompaniament rytmiczny do piosenek; podejmuje próbę śpiewu i gry na instrumentach; posiada zeszyt	- nie opanował niezbędnego minimum podstawowych wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania muzyki w danej klasie, a braki w wiadomościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy i umiejętności z tego przedmiotu; - nie jest w stanie nawet przy pomocy nauczyciela rozwiązać zadania muzycznego o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności ; - nie wykazuje chęci do zachowań pro muzycznych; - nie uczestniczy w życiu muzycznym szkoły;

	<p>-systematycznie i z zaangażowaniem uczestniczy w formach pozalekcyjnej aktywności muzycznej (chór szkolny); -bierze udział w konkursach muzycznych oraz aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym Szkoły i regionu</p>	<p>zaśpiewać solo wszystkie pieśni objęte programem nauczania z uwzględnieniem pieśni śpiewanych na pamięć; potrafi bezbłędnie i z właściwą interpretacją wykonać na flecie prostym/dzwonkach chromatycznych objęte programem melodie - z zachowaniem prawidłowego aparatu gry; -potrafi bezbłędnie wykonać na wybranym szkolnym instrumencie perkusyjnym akompaniamenty rytmiczne do objętych programem pieśni/piosenek oraz tworzyć proste akompaniamenty rytmiczne do znanych melodii; -samodzielnie i systematycznie odrabia zadania domowe; systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy, a także dba o jego estetykę; -bierze udział w dyskusjach na temat muzyki i potrafi uzasadnić swoje wybory; chętnie uczestniczy w różnorodnych działaniach muzycznych na terenie Szkoły i poza nią.</p>	<p>pieśni patriotyczne; aktywnie uczestniczy w działaniach muzycznych na lekcji; -właściwie posługuje się terminologią przedmiotową i rozwiązuje typowe problemy; poprawnie i systematycznie odrabia prace domowe; -poprawnie prowadzi zeszyt przedmiotowy; potrafi przy niewielkiej pomocy nauczyciela i poprawnie pod względem muzycznym zaśpiewać solo poznane pieśni na wyższym poziomie trudności - w tym kilka piosenek z pamięci; -potrafi przy niewielkiej pomocy nauczyciela wykonać na flecie prostym/dzwonkach chromatycznych objęte programem melodie – z uwzględnieniem właściwej interpretacji i z zachowaniem prawidłowego aparatu gry; -potrafi przy niewielkiej pomocy nauczyciela wykonać na instrumentach perkusyjnych (ew. wykłaskać) akompaniament rytmiczny do piosenki śpiewanej przez siebie/przez grupę;</p>	<p>z wyglądu i brzmienia; - rozpoznaje niektóre z polskich tańców narodowych; -uczestniczy w ćwiczeniach i zabawach muzycznych oraz współpracuje w grupie; -zadania na średnim stopniu trudności wykonuje z pomocą nauczyciela; -nie zawsze potrafi zastosować poznaną wiedzę w praktyce; -czytelnie, choć nie zawsze systematycznie, prowadzi zeszyt przedmiotowy; niesystematycznie odrabia prace domowe; -potrafi zaśpiewać solo przy pomocy nauczyciela kilka pieśni na niższym poziomie trudności; -potrafi z pomocą nauczyciela wykonać na flecie prostym/dzwonkach chromatycznych objęte programem melodie na niższym poziomie trudności; - potrafi przy pomocy nauczyciela wykonać</p>	<p>przedmiotowy; wykazuje chęć do nauki</p>	<p>- Ocena ta nie jest skutkiem możliwości czy braku uzdolnień ucznia, lecz całkowitej niechęci do przedmiotu oraz pracy na lekcjach: wystawić ją można jedynie w przypadku, gdy uczeń nie przyjmuje żadnej formy pomocy ze strony nauczyciela.</p>
--	--	--	---	--	---	---

				na instrumentach perkusyjnych (ew. wyklaskać) prosty akompaniament rytmiczny do piosenki;		
--	--	--	--	---	--	--